

ÎNCHEIERE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea depusă de Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” Societate pe Acțiuni, persoane interesate „Registru Service” Societate cu Răspundere Limitată, Î.M. „Cuanta” Societate pe Acțiuni cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică,

împotriva deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 12 aprilie 2017, CF „BV Fiduciar Invest” SA a depus cerere cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică.

În motivarea cererii, petiționarul a invocat că obiectul cererii îl constituie constatarea faptului precum că clienții CF „BV Fiduciar Invest” SA - Cucerivii Andrei Ivanovici, Cucerivaia Maria Nicolaevna, Cucerivaia Natalia Ivanovna, Solopa Vasili Nicolaevici, Cebotari Mihail Antonovici, Ciocan Vasili Stepanovici, Cladivova Elena Gheorghievna, Verijac Iulia Nicolaevna, Matveev Gheorghi Nicolaevici, Gritco Anjela Gheorghievna, Matveeva Svetlana Nicolaevna, Parfeni Agafia Constantinovna, Petcu Gheorghi Vasilevici, Petcu Saltana Petrovna, Caitan Alexandr Semenovici, Cassir Fedora Dmitrievna, Cassir Maria Dmitrievna, Levinta Ivan Timofeevici, Zugrav Alena Ivanovna, Balica Petru Gheorghievici, Besliu Doinita Ivanovna, Cebotari Mariana Mihailovna, Chirtoaca Ivan Grigorevici, Chirtoaca Vasili Grigorevici, Ciorba Maria Ivanovna, Ciorba Veronica Ivanovna, Corciu Iuri Ivanovici, Fedosiu Anastasia Anatolievna, Fedosiu Rodica Anatolievna, Ghenciu Nadejda Constantinovna, Hajdeu Nadejda Ivanovna, Lasco Valeri Ivanovici, Morari Dmitri Pantelemonovici, Morari Efim Rantelemonovici, Morari Ioana Rantelemonovna, Morari Ivan Pantelemonovici, Soltoian Vasili Mihailovici, Tapu Oleg Vasilevici, Teteriuc Iuri Gheorghievici, Tihon Ivan Mihailovici, Tihon Tatiana Mihailovna, Urechi Ivan Nicolaevici, Urechi Mihail Nicolaevici, Urechi Valentina Nicolaevna, Salcutan Elena Ilievna, Salcutan Ianic Ivanovici, Cebotari Anjela Mihailovna, Cebotari Ivan Mihailovici, Cebotari Liubovi Antonovna, Chele Tatiana Ivanovna, Hapun Gheorghi Dmitrievici, Hapun Mihail Dmitrievici, Pascari

Constantin, Popa Ina Vladimirovna, Popa Tudor Pavlovici, Salajan Anna Ivanovna, Stroici Vasili Fedorovici, Teteriuc Ivan Gheorghevici, Volcov Nicolai Vasilievici, Vornicean Anna Gheorghevna, Balica Gheorghii Timofeevici, Balica Maria Feodorovna, Balica Serghei Gheorghevici, Besliu Andrei Ivanovici, Besliu Anna Ivanovna, Besliu Ivan Timofeevici, Bologan Andrei Ignatevici, Cebotari Tamara Mihailovna, Dodon Victoria Anatolevna, Fedosiu Grigori Anatolievici, Ghenciu Ivan Constantinovici, Ghenciu Maria Vasilievna, Rosca Irina Antonovna, Rosca Vasili Mihailovici, Rotari Leonora Stepanovna, Toderica Elena Pavlovna, Toderica Ivan Andreevici, Turcanu Maria Victorovna, Morari Gherman Pantelemonovici, Morari Maria Ivanovna, Morari Pantelemon Efimovici, Bologan Alina Andreevna, Bologan Anastasia, Bologan Igori Andreevici, Bulat Anastasia Andreevna, Copimult Alexandr Ivanovici, Copimulti Ivan Mihailovici, Hajdeu Ivan Ivanovici, Hajdeu Nina Ivanovna, Hirghilijiu Anna Semionovna, Marian Visarion Filipovici, Mereuta Andrei Semenovici, Onita Petr Stepanovici, Pinzari Ivan Gheorghevici, Pinzari Mihail Gheorghevici, Pinzari Natalia Mihailovna, Pinzari Tatiana Semenovna, Russu Constantin Penteleevici, Tihon Aurel Nicolaevici, Tihon Elena Ivanovna, Tihon Elena Mihailovna, Tihon Natalia Mihailovna, Caraman Mariana Vasilievna, Catrinescu Gheorghe Vasilevici, Cojocari Victor Petrovici, Druta Efimia Petrovna, Druta Ivan Feodorovici, Fetescu Ivan Profirovici, Mereuta Elena Nicolaevna, Mereuta Lilia Vladimirovna, Mereuta Vladimir Vasilevici, Platon Larisa Ivanovna, Soltoian Anna Mihailovna, Soltoian Mihail Efimovici, Soltoian Mihail Ivanovici, Soltoian Natalia Vasilevna, Soltoian Veronica Mircevna, Tapu Ion Vasilevici, Tapu Maia Vasilevna, Turcan Andrei Andreevici, Turcan Andrei Vasilevici, Turcan Andrian Grigorevici, Turcan Anjela Gheorghevna, Turcan Iana Mihailovna, Turcan Natalia Grigorevna, Turcan Teodor Andreevici, Ivanova Elena Chirillovna, Botnari Lidia Grigorevna, Botnari Nadejda Victorovna, Botnari Victor Mihailovici, Caprari Grigori Mihailovici, Zmuncila Tamara Timofeevna, Chirtoaca Grigori Fedorovici, Chirtoaca Raisa Ivanovna, Sova Galina Valentinovna, Sova Valeri Timofeevici, Butucel Anna Feodoseevna, Ciorba Galina Ivanovna, Ciorba Ivan Semenovici, Ciorba Tamara Ivanovna, Girbia Ivan Cristoforovici, Girbia Liubovi Ivanovna, Girbia Maria Ivanovna, Girbia Vitali Ivanovici, Gonta Anna Ivanovna, Gonta Ivan Profirovici, Grecu Efrosenia Fedorovna, Lasco Axenia Ivanovna, Lasco Maria Gheorghevna, Lasco Vasili Ivanovici, Sirbu Maria Avramovna, Tacu Alexandra Avacumovna, Urechi Dmitri Fedorovici, Urechi Efimia Gheorghevna, Urechi Fedor Ivanovici, Urechi Ivan Dmitrevici, Urechi Maria Dmitrevna, Urechi Maria Mihailovna, Urechi Nicolai Nicolaevici, Urechi Nicolai Stepanovici, Urechi Oliga Constantinovna, Urechi Stepan Nicolaevici, Curchi Natalia Ulianovna, Curchi Petru Pavlovici, Ginceanu Ana Vasilievna, Ginceanu Gheorghii Vasilievici, Malii Mihail Vladimirovici, Melencescu Vasili Grigorevici, Stegarescu Anastasia, Stegarescu Andrei Nicolaevici, Stegarescu Elizaveta, Stegarescu Fedor Alexeevici, Stegarescu Fedor Vasilevici, Stegarescu Gheorghii, Stegarescu Ivan Vasilevici, Vechiu Elena Chirillovna, Vechiu Gheorghii Ivanovici, Vechiu Natalia Gheorghievna, Vechiu Tatiana Gheorghievna, Vechiu Viorica Gheorghievna, Ostrovari Efim Iachimovici, Chihai Elena Fedorovna, Chihai Grigori Fedorovici, Chihai Serghei Fedorovici, Chihai Svetlana Fedorovna, Guzunovscaia Tamara Iacovlevna, Guzunovschi Serghei, Masliuc Evghenia Afanasevna, Masliuc Vitali Afanasevici, Nastas Raisa Vasilievna, Nederita Mihail Gheorghevici, Levinta

Natalia Ivanovna, Zugrav Mariana Ivanovna, Zugrav Vitali Ivanovici, Corciu Alexandra Ivanovna, Corciu Ivan Afanasevici, Corciu Ivan Ivanovici, Levenco Maria Dmitrievna, Ciobanu Zinaida Ilinicina, Levenco Grigori Ivanovici, Levenco Ivan Grigorievici, Mihaila Alexandru Ivanovici, Verijac Andrei Nicolaevici, Chircu Fedor Efimovici, Mihaila Parascovia Vasilievna, Mihaila Petru Ivanovici, Catrinescu Nina Vasilevna, dețin acțiuni în numărul indicat în lista anexată în Î.M. „Cuanta” SA.

Petiționarul a menționat că este un participant profesionist pe piața valorilor mobiliare, deținător nominal care administrează patrimoniul a mai multor clienți, transmis de aceștia în administrare fiduciară. Acest patrimoniu a fost investit în acțiuni la mai multe societăți pe acțiuni. Astfel, patrimoniul la 207 din clienți ai petiționarului a fost investit în acțiuni la Î.M. „Cuanta” SA.

Totodată, a indicat că registrul clienților era ținut de către Registratorul Independent „Registru-Service” SRL în baza contractului de ținere a registrului. Registrul clienților petiționarului era ținut pe suport electronic și pe suport de hârtie. Din anul 2005, baza de date în format electronic privind registrul clienților se pretinde a fi distrusă, „Registru-Service” SRL fiind în imposibilitate de a furniza informația referitoare la clienții săi.

Petiționarul a precizat că prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.30/8 din 25 mai 2006 cu privire la rezultatele controlului tematic al activității administratorilor fiduciar, a fost obligat de a restabili informația din registrele deținătorilor de valori mobiliare. La moment, baza de date parțial a fost restabilită în baza informației care se păstra pe suport de hârtie de către „Registru-Service” SRL. Astfel, a fost parțial restabilită lista clienților petiționarului la Î.M. „Cuanta” SA.

De asemenea, a notat că în raporturile cu terții, administratorul fiduciar are prerogativele unui proprietar. În acest sens, a opinat că urmează de reținut și decizia nr. 2r-2887/16 din 20 decembrie 2016 a Curții de Apel, prin care instanța de recurs a apreciat ca fiind pripită concluzia instanței de fond privind refuzul în primirea cererii de constatare a faptului și anume că administratorul fiduciar a semnat cererea fără a avea împuterniciri de la persoanele în interesul cărora a depus cererea, or, în temeiul art. 1056 alin. (2) Cod civil, în raporturile cu terții, administratorul fiduciar, adică petiționarul, are prerogativele unui proprietar.

Petiționarul a precizat că constatarea faptului restabilirii listei clienților în societățile menționate s-a solicitat în scopul identificării clienților și patrimoniului deținut de aceștia în societățile menționate, informația fiind necesară formării bazei de date a clienților companiei. În baza listelor respective a fost posibil de restabilit informația în cauză și de determinat care este numărul clienților în societatea respectivă, care este numele, prenumele, datele din pașaport, adresa de contact și numărul de acțiuni deținute de fiecare client în societățile menționate.

În drept, petiționarul a invocat prevederile art.1053, art.1056 Cod civil, art.279 alin.(1) lit. a), art. 280, art.281 alin.(1), art. 282, art.283, art.284 Cod de procedură civilă.

Petiționarul a solicitat constatarea faptului că persoanele menționate în cerere, dețin acțiuni în numărul indicat în lista anexată, în Î.M. „Cuanta” SA.

Prin încheierea protocolară din 19 martie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, Î.M. „Cuanta” SA a fost atrasă în proces în calitate de persoană interesată.

Prin hotărârea din 08 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de CF „BV Fiduciar Invest” SA cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică a deținerii acțiunilor conform listei anexate, persoane interesate „Registru Service” SRL, Î.M. „Cuanta” SA.

Prin decizia din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de CF „BV Fiduciar Invest” SA și s-a menținut hotărârea din 08 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, fără modificări.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că în cererea privind constatarea faptului cu valoare juridică, conform art.284 Cod de procedură civilă, se indică cauza imposibilității de a obține documentele convenite sau de a reconstitui cele pierdute; probele care confirmă faptul și care adeveresc imposibilitatea obținerii documentelor necesare sau reconstituirii pe cale extrajudiciară a documentelor pierdute.

Conform art. 146¹ al. (10) din Legea nr. 171/11.07.2012 privind piața de capital//Monitorul Oficial 193-197/665, 14.09.2012: în perioada de înstrăinare a activelor, administratorii fiduciarți asigură restabilirea completă a informației din registrele clienților lor în baza informației recepționate de la organele de drept și întreprind măsurile de rigoare în vederea restabilirii și confirmării acesteia în instanța de judecată.

Totodată, instanța de apel a apreciat că instanța de fond în mod just a respins cererea depusă de CF „BV Fiduciar Invest” SA ca fiind neîntemeiată, or, petiționarul, contrar prevederilor art.282 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, nu a făcut proba imposibilității constatării faptelor solicitate pe o cale extrajudiciară, și anume, prin modalitatea expres prevăzută de Regulamentul cu privire la modul de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare nominative de către registrator și deținătorul nominal, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.51/1 din 15 martie 2007, care prevede o cale specială de restabilire a informației din registrul valorilor mobiliare. Or, prevederile relevate din art. 146¹ alin. (10) din Legea privind piața de capital nu constituie o excepție și nu înlătură aplicabilitatea prevederilor Cod de procedură civilă, enunțate supra, deoarece aceste prevederi sunt imperative și nu admit derogări.

Mai mult, nu au fost aduse anumite probe că lista prezentată este veridică și că este cea de la ultima adunare generală (conform prevederilor citate), în conformitate cu art. 118 Cod de procedură civilă, or, scrisorile CNPF și CNA sunt irelevante în acest sens în conformitate cu art. 121 Cod de procedură civilă.

La 05 iulie 2019, CF „BV Fiduciar Invest” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o altă lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, de asemenea, a apreciat arbitrar probele.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 23 aprilie 2019, iar CF „BV Fiduciar Invest” SA a declarat recurs la 05 iulie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei participanților la proces la 22 mai 2019, conform scrisorii de însoțire (f.d.147), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către recurent. Textul recursului denotă că decizia a fost publicată pe site-ul instanței de apel la 21 mai 2019. Astfel, recursul declarat la 05 iulie 2019 de către CF „BV Fiduciar Invest” SA este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de CF „BV Fiduciar Invest” SA, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de CF „BV Fiduciar Invest” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de CF „BV Fiduciar Invest” SA.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” Societate pe Acțiuni împotriva deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh